

spedizione) presso ZAWIW. Indirizzo per l'ordinazione: ZAWIW, Universität Ulm, 89069 Ulm, info@zawiw.de, (Betreff: CD Gemeinsam lernen)

Carmen Stadelhofer (Ulm)

traduzione: Jeannet Lengkeek (Vicenza)

Využití internetu v evropském projektu „TownStories“

Cílem projektu „osobní historie měst“ je vzájemné seznámení účastníků z různých národnostních skupin na osobní úrovni (z Itálie, Španělska, České republiky, Německa a později též Litvy). Mají se dozvědět něco o myšlení, pocitech a prožitcích ostatních – v definovaném kontextu města, ve kterém žijí. Tyto poznatky vyměňují, navazují dialog o podobných či rozdílných zkušenostech a mentalitě. Projekt směřuje též k aktivizaci a prohlubování jazykových znalostí, což usnadňuje komunikaci a chápání zprostředkovaných poselství. Překlady textů, které byly v rámci projektu napsány v různých jazycích, zpřístupňují tyto práce účastníkům a zájemcům bez jazykové vybavenosti.

Projekt TownStories zahrnuje skupiny s různými těžišti zájmů (tvůrčí psaní, cizí jazyky, počítače, evropské kontakty). V období od září 2002 do srpna 2004 se všichni stejnou měrou zapojili do společné práce a na základě různých zkušeností a kompetencí se výborně doplňovali. V projektu byly uplatňovány různé formy výuky. Individuální práce a práce v místních skupinách, partnerská setkání na evropské úrovni a spolupráce prostřednictvím internetu. Při čtyřech evropských setkáních projednali účastníci společná pracovní témata, vyvinuli konkrétní strategie spolupráce na evropské úrovni a následně je místně i nadnárodně prosazovali. Pro realizaci cílů projektu měly hlavní úlohu nové informační a komunikační technologie, zejména virtuální spolupráce prostřednictvím internetu.

„**Virtuální spolupráce**“ - rozumí se zde interaktivní forma probíhající nezávisle na prostoru a čase prostřednictvím internetu - individuálně, v tandemu nebo ve skupině. Virtuální práce probíhala v těsném propojení studijních skupin. Úspěšný průběh vyžaduje určité technické předpoklady, aktivní znalost práce s počítačem, uspořádání výuky, dobrou atmosféru a motivaci účastníků.

V projektu byly v období 2002 do srpna 2004 aktivně využívány následující možnosti internetu:

- společná domovská stránka (homepage/webová stránka) jako internetový základ pro uveřejňování textů a k šíření informací o projektu
- e-mail a e-mailové adresáře
- chat
- fórum

K jednotlivým bodům:

Domovská stránka (homepage)

Od počátku bylo cílem vytvoření a rozšiřování společné webové stránky, která umožňuje a dokumentuje interaktivní výměnu a aktivní spolupráci partnerů. Bylo tak možné zpřístupnit výsledky široké veřejnosti. Na začátku projektu byla domovská stránka vytvořena v ZAWiWu a tato instituce ji aktivně spravovala až do konce projektu. To znamená, že všechny texty byly a jsou zasílány do Ulmu a zde dávány na internet. Tato stránka byla již od počátku vytvářena ve vícejazyčné verzi. Představuje záměr projektu, partnerské organizace, jednotlivé pracovní týmy, dokumentuje texty jednotlivých členů skupin a partnerská setkání.

Všichni účastníci projektu napsali za účelem vzájemného poznání krátkou osobní charakteristiku, která je spolu s fotografií uvedena na webové stránce pod heslem „pracovní skupiny“ - nejprve v originálním jazyce, později též v ostatních projektových jazycích. Pod heslem „texty“ jsou uvedeny v originále všechny texty, které napsali účastníci z různých skupin z Říma, Berlína, Prahy a Ulmu; v druhém roce i z Macomeru. Na konci druhého roku projektu bylo připojeno několik textů z Litvy. Texty jsou často doplněny obrázky. Díky skupině studia cizích jazyků v Římě, která se k projektu připojila, a dobrovolných překladatelům ze všech skupin, bylo mnoho těchto prací přeloženo do pracovních jazyků projektu - němčiny, italštiny, španělštiny a češtiny. Tyto překlady umístil ZAWiW též na webovou stránku. K podporování nadnárodní komunikace a spolupráce má domovská stránka projektu přístup k fóru a chatu.

Správa a aktualizace vícejazyčného internetového výstupu byly kvůli rozlišení textů časově a pracovním velmi náročné a nebylo možné vše financovat z prostředků projektu. Náklady byly uhrazeny pouze díky velké angažovanosti a dodatečným prostředkům ZAWiWu.

E-mail a e-mailové adresáře

Pracovníci odpovědní za projekt vytvořili k usnadnění a podpoře komunikace a k jednání koordinátorů a všech účastníků projektu speciální adresáře, které technicky spravují Berlín (seznam koordinátorů) a Ulm (všichni účastníci s www adresou). Adresáře sloužily jako doplněk k partnerským setkáním, ke sjednávání cílů a časových kritérií, ke stanovení a formulaci společných tématických rámců, k vytváření partnerství předkladatelů apod. E-mailové adresáře byly dvojjazyčné (němčina, italština), obecný seznam sloužil především k informování všech skupin, k dohodám týkajícím se překladů, k zasílání originálních textů a jejich překladů ZAWiWu. Nedostatečná zkušenost většiny účastníků se zasíláním textů a obrázků způsobila chaos a koordinátorům v Ulmu a v Berlíně obtíže. V průběhu projektu se podařilo společně vyvinout postup, který na základě systemizace kódování a postupu zasílání textů usnadnil jejich

zařazování. Podobně bylo možné vyvinout postupy pro provádění jazykových korektur prostřednictvím internetu.

Často vznikaly překladatelské tandemy, které za pomoci e-mailu zvládaly jazykově i obsahově obtížné texty. Další podporou byli studenti cizích jazyků, kteří se projektů neúčastnili (zejména v Berlíně).

Na partnerských setkáních byly navázány četné individuální kontakty mezi účastníky z různých zemí, a díky e-mailu se prohlubují.

Fórum a chat

Fórum jako prostorově a časově nezávislá forma spolupráce bylo vyzkoušeno v Ulmu. V průběhu projektu však nebylo příliš využíváno. Rozhodující překážkou byly jazykové problémy. Byly vyzkoušeny překladové programy (překladače), které jsou v současné době bezplatně na internetu. Prokázalo se však, že jsou pro překlad komplexních myšlenek nepoužitelné. Účastníci dávali jednoznačně přednost e-mailovému adresáři.

Chat účastníci využívali i po ukončení druhého roku projektu. Nejprve z iniciativy Berličanů k objasnění otázek týkajících se další tvorby textů, později jako pomůcku pro „Elektronické kontakty s Evropou“. Mnoho účastníků projektu Townstories z různých měst a další, kteří se o Evropu zajímají, diskutovali o předem určených tématech.

Při partnerských setkáních byly využívány i jiné možnosti počítačového softwaru. Především **PowerPoint** k zobrazování přednášek a překladů do ostatních jazyků, zejména jako pomůcky pro účastníky s malými či zcela nulovými jazykovými znalostmi.

Výchozí znalosti a rozvoj používání Internetu

Výchozí znalosti a zkušenosti s používáním nových médií k realizaci „virtuální spolupráce“ byly na počátku projektu u jednotlivých skupin a účastníků velice rozdílné. Pracovníci ZAWiWu univerzity Ulm, kteří za projekt odpovídají, a účastníci ulmské skupiny měli s užíváním počítačů, internetu a virtuálních metod výuky bohaté zkušenosti na evropské úrovni. Všichni měli vlastní počítač s připojením na internet. Vedoucí projektu U3V ČVUT v Praze a několik členů české skupiny již s Ulmem pracovali na jiném projektu. Skupina byla obeznámena s prací na počítači a internetem, účastníci mohli pravidelně používat počítače v učebnách U3V. Pro většinu vedoucích projektu a členů skupin z Berlína, Říma, Madridu, Macomeru a Kaunasu byla tato forma spolupráce novinkou. Část účastníků římské skupiny měla na začátku projektu základní znalosti práce s internetem a vlastní přístup. Pro ostatní byl internet zcela nový.

Internet byl již od počátku projektu aktivně používán všemi partnery ke spolupráci a výměně informací na úrovni koordinátorů a účastníků za podpory a konkrétní pomoci partnerské skupiny z Ulmu. Při prvních setkáních v Římě a Ulmu proběhla úvodní školení, znalosti si pak skupiny

prohlubovaly. Krásným vedlejším jevem je skutečnost, že na konci 2. roku měla většina účastníků aktivní základní znalosti o používání internetu a vlastní webové adresy. Ve skupinách z Berlína a Říma si mnozí účastníci poříдили osobní počítač. Zejména členové skupin z Říma a Ulmu používají internet jako kooperativní prostředek. Problémem u skupin z Prahy a Macomeru je to, že mají přístup k internetu pouze ve svých institucích a nemohou tak rychle reagovat.

Závěr

Používání internetu podporovalo v projektu „TownStories“ vzájemné kontakty a výměnu myšlenek mezi zúčastněnými skupinami. Těžištěm byly oblasti tvůrčího psaní, výuky cizích jazyků, počítačů a evropských kontaktů. Možnost zveřejnění textů na domovské stránce a výměna jejich obsahů s jinými skupinami projektu pomocí sítě podněcovala účastníky k psaní.

Používáním internetu a prostřednictvím virtuální spolupráce jako součásti metodického postupu (procesu) byly účastníci motivováni k navazování kontaktů s lidmi z jiných jazykových a kulturních oblastí. To zvýšilo jejich chuť prohloubit si znalost cizího jazyka nebo získat základní znalosti jazyka jiného. Na tomto základě vzniklo mnoho osobních přátelských kontaktů. Internet umožnil koordinování textů a dobrovolné překladatelské činnosti, přispíval k objasňování jazykových problémů při překládání a zpřístupnil výsledky projektu široké veřejnosti. Získávání potřebných technických a metodických základních znalostí byl pro koordinátory i účastníky obtížný, ale úspěšný proces.

Virtuální spolupráce a společná internetová platforma přispěly vedle partnerských setkání rozhodujícím způsobem ke změně osobního vnímání a rozlišení dosud neznámých životních oblastí. I místní usedlíci si při čtení textů začali uvědomovat svou každodenní realitu a své okolí. Webová stránka umožnila těm, kteří se sice neúčastnili, ale měli zájem, začít vnímat místa, v nichž projektové skupiny pracovaly, jinak a diferencovaněji než je popisují příručky průvodců.

Výsledky projektu „TownStories“ naleznete na domovské stránce projektu:

<http://www.gemeinsamlernen.de/townstories>

V kompletní podobě jsou dostupné na CD, které lze získat u ZAWiWu za cenu EU 8,- (plus poštovné EU 1,50). Objednávky zasílejte na adresu: ZAWIW, Universität Ulm, 89069 Ulm, info@zawiw.de, (věc: CD Gemeinsam lernen)

*Carmen Stadelhofer (Ulm)
překlad: Vlasta Křečková (Praha)*